

odborný časopis

sociální služby

cena: 69 Kč / 3 €

Týden sociálních služeb
vyvrcholil XIV. výročním
kongresem poskytovatelů
sociálních služeb

Schizofrenie
aneb Jak se žije
s chorobou
chorob

Pečovatelské koncepty

Jakou úlohu hraje životní příběh seniora v paliativní péči?

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
www.apsscr.cz • www.socialnisluzby.eu

ročník: XXV.
listopad 2023

Pokud by se dosavadní poživatel invalidního důchodu domníval, že jeho zdravotní stav již dříve odpovídal invaliditě vyššího stupně, má možnost podat žádost o změnu výše invalidního důchodu se zpětným datem přiznání a k žádosti přiložit lékařské zprávy či jiné důkazy.

se vyplácí polovina procentní výměry.⁶ Některé situace, které mohou nastat při souběhu, přiblížím na příkladech.

Příklad 1: Starobní důchod je vyšší, vdovecký je nižší

Pan Jan se stal vdovcem. Pobírá starobní důchod v částce 19 000 Kč měsíčně. Základní výměra činí 4 040 Kč a procentní výměra 14 960 Kč. Jeho zemřelá manželka pobírala starobní důchod ve výši 16 000 Kč měsíčně. Základní výměra činila 4 040 Kč a procentní 11 960 Kč.

Pokud panu Janovi vznikl nárok na vdovecký důchod, dojde k souběhu důchodů, tedy i k úpravě výše důchodu. **Bude mu náležet vyšší procentní výměra důchodu v plné výši a polovina nižší procentní výměry.**

Procentní výměra vdoveckého důchodu zde činí 50 % z procentní výměry starobního důchodu zemřelé manželky. Polovina z 11 960 Kč je 5 980 Kč. Procentní výměra vdoveckého důchodu je nižší než procentní výměra starobního důchodu (14 960 Kč), proto se při výpočtu důchodu zkrátí na polovinu (2 990 Kč).

Pan Jan bude pobírat důchod v celkové výši 21 990 Kč (starobní důchod 19 000 Kč a vdovecký 2 990 Kč).

Příklad 2: Vdovský důchod je vyšší, starobní je nižší

Paní Hana ovdověla. Pobírá starobní důchod ve výši 12 000 Kč měsíčně. Základní výměra činí 4 040 Kč a procentní výměra 7 960 Kč. Její zemřelý manžel pobíral starobní důchod ve výši 21 000 Kč měsíčně. Základní výměra činila 4 040 Kč, procentní 16 960 Kč. Při souběhu důchodů dojde k úpravě jejího důchodu.

Procentní výměra vdovského důchodu zde činí 50 % z procentní výměry starobního důchodu zemřelého manžela. Polovina z 16 960 Kč je 8 480 Kč. Procentní výměra vdovského důchodu je vyšší než procentní výměra starobního důchodu paní Hany (7 960 Kč). Při výpočtu se tedy zkrátí na polovinu procentní výměra starobního důcho-

du (3 980 Kč). Procentní výměra vdovského důchodu náleží v plné výši (8 480 Kč).

Paní Hana bude pobírat důchod ve výši 16 500 Kč (vdovský důchod 12 520 Kč a starobní 3 980 Kč).

Příklad 3: Souběh zvýšeného starobního důchodu s vdovským/vdoveckým

Zákon upravuje i postup, kdy jsou při souběhu splněny podmínky nároku na výplatu starobního důchodu zvýšeného za vychované dítě a na výplatu vdovského či vdoveckého důchodu.⁷

Pro účely posouzení výše důchodů se odečte z procentní výměry starobního důchodu zvýšení za vychované dítě, a pokud je zbylá část procentní výměry důchodu nižší, než je procentní výměra vdovského/vdoveckého důchodu, vyplácí se vdovský/vdovecký důchod v plné výši a starobní ve výši zvýšení za vychované dítě a poloviny zbylé části procentní výměry.

Obdobně se při souběhu postupuje, je-li starobní důchod zvýšen za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod.⁸

Kupříkladu paní Jana pobírá starobní důchod ve výši 18 000 Kč. Částka zahrnuje i zvýšení procentní výměry za 2 vychované děti (2 x 500 Kč). Při souběhu vdovského důchodu v částce 12 000 Kč a starobního důchodu se porovná nejprve výše procentní výměry starobního důchodu bez „vychovného“ ve výši 17 000 Kč (činí 12 960 Kč) a vdovského důchodu (7 960 Kč).

Vyšší důchod (starobní) bude paní Janě vyplácen v plné výši a nižší (vdovský) ve výši poloviny procentní výměry důchodu. Polovina procentní výměry vdovského důchodu činí 3 980 Kč.

Paní Jana bude pobírat důchod ve výši 21 980 Kč měsíčně. Tvoří jej součet starobního důchodu ve výši 18 000 Kč (včetně vychovného) a vdovský důchod (polovina procentní výměry) ve výši 3 980 Kč.

Výchovné se odečte pouze pro účely posouzení výše důchodů při souběhu, vypláceno bude v dosavadní částce.

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá **PhDr. Karolína Maloňová, Ph.D.,** certifikovaná lektorka a supervizorka, jednatelka INSTITUTU Bazální stimulace podle Prof. Dr. FRÖHLICHA, s. r. o.

Dobrý den,
jsem aktivizační pracovnice v domově pro seniory. Mám Základní i Nástavbový kurz bazální stimulace. Chtěla jsem se zeptat, jak mohu kombinovat čichovou stimulaci u ležícího klienta s těžkou demencí. Paní mi neodpovídá a je imobilní. Přesto bych jí ráda nabídla aktivizační terapie na lůžku. Mám k dispozici různé aromaterapeutické oleje. Děkuji za odpověď.

M. R., aktivizační pracovnice,
domov pro seniory

Odpověď:

Klienti, kteří trpí imobilitou a těžkým stupněm demence, mohou také obdržet výrazné aktivizační nabídky. Pokud máte k dispozici aromaterapeutické oleje, můžete s nimi klientce aplikovat somatické stimulace. Je na vašem zvažení, jak vyhodnotíte stav klientky a zda budete aplikovat somatické stimulace zklidňující, nebo povzbuzující. Nemusíte je provádět celotělově. Můžete se rozhodnout jen pro částečnou somatickou stimulaci a stimulat jen ruce klientky. Stimulace ruky aromaterapeutickým olejem je kombinovaná somatická a olfaktorická aktivizační nabídka. Zároveň pomáhá nonverbálně sdělit klientovi empatii a budovat vztah mezi poskytovatelem péče a klientem.

Procentní výměra sirotčího důchodu činí 40 % procentní výměry starobního důchodu či invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok zemřelý rodič v době smrti.